

Whakapakari Rorohiko Kore

Kei roto ngā papatono rorohiko i ngā mea huhua o te ao, pērā ki ngā pūrere whakapakari tinana, ngā waea pūkoro, ngā pūnaha pūoho hoki. E kīia ana he "taupānga," he "pūmanawa" rānei ēnei papatono, ā, i te nuinga o te wā he riwha. I roto i ngā pūrere, ka "whakaara ake" te pūmanawa i te wā ka whakakāngia e koe, ā, ka haere tonu tae noa ki te wā ka whakawetohia. Ahakoa te momo, ka whakamahi ērā mea katoa i ngā mātāpono āhua rite e wātea ana ki ngā ākonga o ngā tau pakeke katoa, ā, ka aro tēnei kōwae ki ētahi o ngā mātāpono matua o te mahi papatono.

He aha tēnei?

Ko te whakamahere i āu mahi tētahi wāhanga o te tuhi papatono rorohiko, arā, ko te "tuhiwaehere", te whakamātau hoki i ngā tohutohu, te rapu i ngā hapa, me te tīni i te papatono kia mahi tika ai. Ka tuhia ā-tīma tangata te nuinga o ngā papatono kūpara, ā, ka whakaweheha te whakahoahoa, te tuhi, me te whakamātau i te waehere. I te nuinga o te wā ko ngā tāngata o te tīma he Kaituhiwaeherere (arā, ko ngā tāngata ka tuhiwaehere), he Kaiwhakamātau, (arā, ko ngā tāngata ka whakamātau papatono).

He aha ai?

Ka whakawehe ēnei ngohe Kidbots i te mahi papatono i te whakamātau kia kore ai te kaituhiwaeherere e whakarerekē noa i tana papatono. Ka āwhina hoki i ngā ākonga kia mārama ai rātou he mahi ngātahi te mahi papatono, ā, kia āta whakaaro ki te hua e pīrangia ana koutou, kia mahi tahi kia whakaoti hopanga ai hoki.

Te Hononga ki te Marau Hangarau Matihiko

Kei roto i tēnei ngohe te nuinga o ngā waehanga o te tuatahi o ngā Putanga Ahu Whakamua mō te **Whakaaro Rorohiko**. Ka whakatinana ngā tohu i runga i ngā kāri i te tū mahi ā-tinana me whakahaere e ngā ākonga kia whakaahuahanga waitara ai. Kei roto hoki i te ngohe ngā āhuatanga kaha o te whakaaro hātepe me te patuiro.

KIA HIHIKO AOTEAROA!

Pāngarau:

Pūkenga Tātai, Āhuahanga
Te Reo Matatini:
Kōrero ā-waha

Rauemi Tikiaki (Tētahi mā ia Akoranga):

Tohu Tūranga Mahi

Rauemi Akomanga:

Papapupuri
Papamā pupuri ā-ringa
Pīrori Hura
Pepa
Pene
Pene Papamā

Te Horopaki o te Ngohe

I tēnei rā ka tuhi tātou i tā tātou ake taupānga whakapakari tinana rorohiko kore. I mua i te tīmatanga, me whakahoahoa tātou i tētahi reo tuhiwaehere kia mōhio ai tātou ki ā tātou mahi.

Ko te Ngohe

1. Ohia manomanotia ā-akomanga ngā momo whakapakari tinana e āhei ana koe te whakawhiti ki tō reo tuhiwaehere.

He huatau hei tīmatanga māu:

- Te oma i tō tūranga
- Peke whetū
- Peke retireti
- Te whakatautika i ngā pēke pīni i runga i tō pakihivi

2. Kia mahi ā-rōpū, ā, ka tuhi i runga i ia kāri. Me hoahoa e koe:

- Tētahi kāri "KŌKIRI" kia whakaatu i te tīmatanga o te papatono
- E 4 ngā kāri, he mahi kori tinana motuhake kei ia kāri
- Tētahi kāri e whakaatu ana me pēhea te whakamutu. Hei huatau pea:
 - Whakapakokotia
 - E noho, whakawhitia ō ringa
 - Kia tū torotika rawa atu

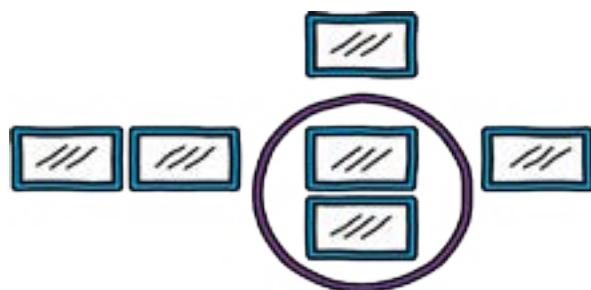
3. Ināianei, whakarārangihia ngā kāri kia hāngai i te tuatahi ki te kāri KŌKIRI, ki ia pikitia hoki, ā, me pēhea hoki e whakamutu ai i te mutunga. (Kia kaua e whakaatu he nama ka tohu ai e hia ngā wā me kori - hei ā muri kē tērā)

4. Ka haere huri noa ia rōpū kia rapu māramatanga ai i ērā atu rōpū mō ia kāri.

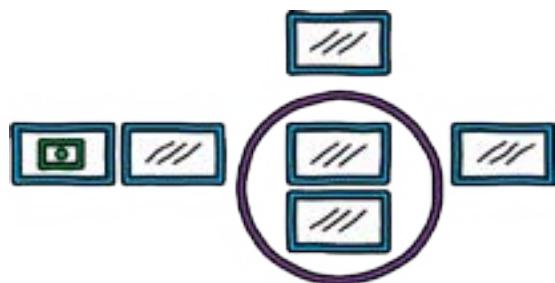
5. Hui ngātahi ki te wānanga i ngā mea i ūrite, i ngā kāri i "ako" ai koe/koutou hoki nā tō kore mārama.

6. He rite tonu tēnei ki ngā reo papatono rorohiko. E āhei ana koe te ako i te mahi papatono ki ngā reo tini, ā, ka noho māori ētahi āhuatanga o te reo hou, heoi anō, nā te whekowheko o te whakamahinga o ētahi tohutohu me ako koe i ētahi mea hou.

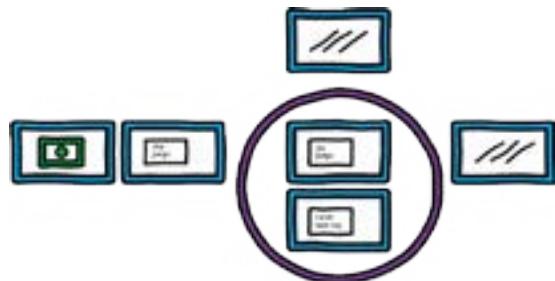
7. Ināianei whakatakotoria kia 6 papamā me te pīrori pēnei:

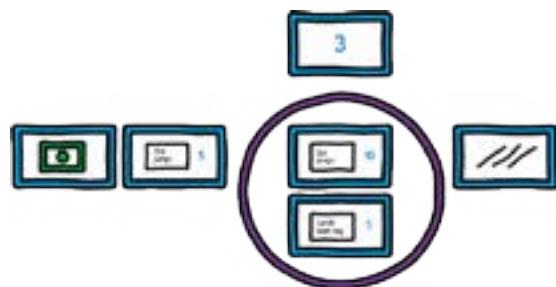
8. Whakaritea tētahi rōpū kia whakatakoto i tā rātou kāri Kōkiri ki te papamā tuatahi.

9. Ināianei ka whakatakoto rātou i ā rātou kāri kori ki ngā papamā e whakaaturia ana, ā, whakamāramatia atu ka tāruaruatia ngā mea katoa kei roto i te pīrori (he koromeke tēnei!)

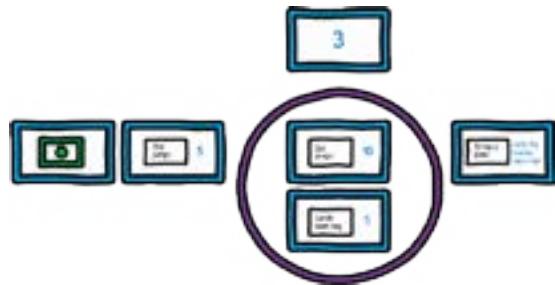

10 Me whakarite tawhā tātou. Ko tā te tawhā he tohu atu ki a tātou me pēhea te roa kia mahi i tētahi mahi, e hia ngā wā me mahi rānei. Mā tēnei e mōhio ai tātou me Kōkiri, me mahi peke whetū (engari ehara i te mea e hia), me mahi peke retireti (engari ehara i te mea e hia), me hopu i tētahi pēke pīni (engari ehara i te mea e hia), me tārua anō hoki tātou i ngā peke retireti me te hopu i tētahi pēke pīni (engari ehara i te mea e hia ngā wā)!

11. Whakamahia āu pene papamā ki te tuhi e hia ngā wā me mahi ia korikori tinana. (Ākina ngā ākonga ki te whiriwhiri i ngā nama māmā; ka whakarea te nama i runga i te pīrori ki ngā mea o roto.) Mō ngā kori i roto i te pīrori, e hia ngā wā me tārua koe i ngā mea e rua? (I roto i te tauira ka whakareatia te raupapa o ngā peke retireti 10 me ngā hopu e 5 kia toru ngā wā, nō reira ka 10 retireti, 5 hopu, 10 retireti, 5 hopu, 10 retireti, ka 5 hopu).

12 Ko te wāhanga whakamutunga o te mahi papatono he whakaatu me pēhea e whakaoti ai, mutu ai tā tātou mahi taupānga whakapakari tinana.

13. Kua waihanga tātou i tā tātou taupānga whakapakari tinana, ā, kua tae te wā ki te whakamātautau atu. Ka mātakitaki te Kaituhiwaehere kia kite ai ka tika te mahi a te katoa. Ka tiro atu te Kaiwhakamātau kia kite ai mehemea he nama me panoni, mehemea me whai tohutohu anō ngā ngohe. Ina kī ake te Kaiwhakamātau "Kōkiri", tīmataria tāu mahi taupānga whakapakari tinana.

14. Ka pātai atu te Kaituhiwaehere ki te Kaiwhakamātau mehemea i kite ia i tētahi āhuatanga me panoni, me whakapai ake ranei?

Ko te Whakawhānui i te Akoranga

He mea hiranga kia tika te raupapa i te papatono. Mehemea kei te ngaro tētahi taipitopito, e kore tāu papatono e mahi ki tāu e whakapae ai.

Ko te papatono koromeke ngā wā ka tāruatia ngā tohutohu o roto tae noa ki te wā ka tutuki tētahi herenga (i tēnei tauira, kia oti ia kori e hia kē ngā wā). Mā te papatono āhua poto te koromeke e whakatutuki ngā tohutohu maha.

- Wānangatia ngā wāhanga katoa i whai take ai kia mahi ngātahi koutou. He aha ngā pūkenga i whakamahia e koutou ina wānangatia ai ngā mea me whai papatono.
- Ki tōu whakaaro, he rautaki pai tēnei hei whakarite i te mahi whakapakari tinana mā tō akomanga?
- He huatau ōu mō te tuhi papatono whakapakari tinana anō mā tēnei ara?

